

ماستەر و دکتارا نامکانی بواړی ئددبی کوردی ل تیلچاواکی خندیدا-2-.. ههممت بايز

(نموونای بواړی زانسته مرییدکان بگشتی)
بشی دووم

ههمپی تئاوکوردنی ماستەر و دکتارا ل دیوی دیکای دپخشبوون و سمرمایای مریی، ل چوارچوا بنگرتووی ئستادا جی پرسیار، بتایبته هیموو ههموکان بئاقاری گرتنبری کورتترین گگا و ئاسانترین گگای دسته برکردنی بوانامن، بی هیج دلاتکی دیکای پشته خوندن نابنئامانج، وات زربسادای ئامانجک نابته پته کی خولیای و ایی کی معریفی و گگانکاری، زمینسازی و رگرتنی بوانم ل ههمومرجی ئستادا پکردنوی پویستی کی مادی و و رگرتنی پل و پایای ئیداری و پیدا کردنی ستان کی دیکای ناو کای کی مای تی و سیاسی و ئابووری و کارگزی، بی خولیای بوانام زیاتر دبسترته و ب دخ ههمو خساوییدکی، وک خوئندن پال و ب باز کردنی بوانام و کبکی زانک تایبته کان، بتایبته تی لم دواپاندا ل باربوونی باری دارایی خک و بخشنوی بوانام ل زربای پسرییدکاندا ل ههمدک زانکی دیاریکراودا ل واتیانی د ورووبداردا وک درفته قازانجوازی و بازگانی وک بشک ل ک نیالیزی و خگر و بئامانج، ههمو کار ئاسانی ک دوور ل ههمو پو و چ نایبته کان ل در و ب فرخوازان بیانی دکرن، دوی ههمستکردن ب گری ل و م ترسیی و درفته تی زیاتر ب قوتا بیان بشک ل داب زانندی نمری شایسته و زیادکردنی تهی و رگرتن ب زر کار ئاسانی و خوئندی باای کوردستان دبته شو بنگر و ئ و تگگ یشته بی ل ژیکتر ل خوئندن ل و واتیانی د ورووبداردا دانرا، بام ئهمشیان دیسان بوو ک شکی کی دیک و ل ئستادا زر جی پرسیار و لک و ته نر نیی کانی ورد و زیاتر دب،

ئامانجی خوئندن ب و تگگ یشته ل ت و ری فرخوازدا وون و برچاو، ل ناو ئامانج م بستدار و دیاریکراو کیدا ئیدی ئ و نککشان نایبته ته و ب ایی م عریفی کان و خخریکردن ب خوئندن و یک ک بتوانت خوئندی ماستەر و دکتارا ب ههم لک بزانت س رل بری تگگ یشته کانی پر پر بدات و ئاست کی دیکای

مـعـرـیـفـی تـبـیـهـت، بـبـتـ بـشـک لـ کـایـکـانی پـرـپـدان و پـکـردنـوی ئـ و پـوـیـسـتـیـانـی کـ پـسـپـریـکـان بـ پـیـ واقـیـعی کـمـمـلـایـتی دـیـخـواـزـت. بـ ئـمـش پـاسـا و نـیـ قـوتـابی هـمـو و چـا و وـانـیـکـان لـ زـمـیـنـسـازی نـاسـتی پـگـرام و مـامـسـتـایـانـدا بـدی بـکـات، لـ و لـکـوتـانـ بـبـری بـت. هـرـوـک چـن نـاسـتـجـیا وـزی پـشـتری قـوتـابـیـان لـ پـش خـوـنـدنـی بـا و لـ نا و پـرـسـی خـوـنـدنـی بـا زیـا تـر و سـتا و تـ سـرـخـی، تـ نـانـت ئـ وـانـی وـک یـکـمـیـنـکـانـیـش نـبـوون، نـاسـتی پـسـری مـعـرـیـفـیـکـیـان زـر جـار بـر زـر تـر بـو و، ئـم تـگـیـشـتـن تـنـها پـیـوـندی بـ زـمـیـنـسـازی نا و زـانـک و بار هـنـان نـیـ، بـکـو و ئـ و زـمـیـنـسـازی بـشـک لـ ئـا گـایـی کـسی و کـلـتـووری و ئـا مـادـی پـش و خـت.

خـوـنـدکـاری زـانـک دـوای و رـگـیران لـ خـوـنـدنـی بـا، قـورـسـترین چـا و وـانـی لـای ئـ و ا گـوزـری کـا تـ. زـر بـسـادـی پـا بـ نـدیـکـی چـی کـا تـکـی هـی، وـاتـ بـهـی ئـ و زـمـیـنـسـازی و رـگـیران لـ خـوـنـدنـی بـا، بـ نـاسـتـکـی زـر کـم لـ تـدـا بـوون و ئـا مـادـی مـعـرـیـفی لـ نا و کـرـسـکـانی خـوـنـدن، زـر بـ پـلـپـل و خـئـا مـادـکـردنـکـی نـا سـایـانـ پـمانـدو و بـوون و دـر دـسـری هـو و تـپـیـیـنی مـاو و خـوـنـدنـکـی دـدات، تـا دـگـات پـر سـی نو و سـین، لـ سـر و بـ نـد شـدا سـیـاقـی وـانـ و تـنـ و نـاسـتی مـامـسـتـایـانـیـش، هـا و دـخـیـکـی لـگـ و ئـ و زـمـیـنـسـازی دـا هـی، ئـمـش کـار نـاسـانی و تـپـیـانـدن و هـا و نـاسـتـکـردنـی کـر سـک دـر فـتی تـپـیـانـدن کـ زیـا تـر دـکـن، وـک نـاسـتی هـلـومـر جـکـش کـم جـار بـر بـسـتی کـوتـن و نـبـیـنی ئـ و قـ نا غـش پـی و دـکـرت.

ئـیـتر کـشـکـان لـر و دـسـت پـد کـن، قـوتـابـیـک کـشـی ا هـانـتـنی خـوـنـدنـوی هـی، یـکـمـجـار دـوای چـنـد سـا ک لـ دـابـان، نـگـ هـا و کـاتی خـوـنـدنـوی کـی دـسـتی بـ کـردی خـوـنـدنـوی بـر دـبـت، وـک بـشـایـیـکـی مـعـرـیـفی و نـاسـتـلا وـز واقـیـعی خـی دـبـیـنـت، هـرـوـها ئـ و ش دـزـانـت بـدی و ک ئـا مـانـجـی و رـگـرتـنی بـ وـانـا مـی و لـخـادـیـتـنـکـشی بـای ئـ و و تـدـا نـیـ بـتـوانـت پـشـت بـخـی بـبـسـت و دـیـد گـایـکـی مـعـرـیـفی تـایـبـتی هـبـت بـر و نو و سـین و تـزـکـی پـو سـتی کـم مـگـا بـیـات و ئـمـو و نـکـی نو و سـین و بـا بـتـکـی تـیـری گـرنگ تـاقـی بـکـا تـو، یـان خـوـنـدنـوی یـک بـخـات سـر کـی ئـ و تـگـیـشـتـنـای دـیـک یـان هـگـانـوی یـک دـیـک پـشـکـش بـکـات.

لـ قـ نا غـی دـوای کـسـات بـخـدانـدـسـت مـامـسـتـایـک دـسـت دـکـات بـ دـسـتـنـیـشـانـکـردنـی نا و نـیـشـانـک، پـر سـیـار زـر سـادـکـانی وـک بـا بـتـکـی نـاسـان و سـر چـا و و ی زـر لـ چـوار چـو و ی زـمانـی دـایـک گـور تـرین کـشـی تـی، هـنـدک ئـا گـایـی لـ نو و سـیـنـکـانی پـشـتر هـی خـودی پـاشـخـانی

په شتر کې ځنگل درې ژکړاوه بېت، زه رجار چې پرسپارن و ته نان ت
بې پې کات و سر ردېم چې پشته پې ستنې ئوتېش نین، کار کې پې شتری
دووبارې دکات وې یان لې سړ پلانی په شتر چېر کې ئدې بی تاقی
دکات وې، لې ناو ئو پې لې پروزی تې واوکردن لې غیابی میت د لې ژی
ون بېوونی ئاستی پېوېستی مې عریفی و پسپې ریې ککې، هېرو هېا
نې شارې زایې زمان و زمانې نووسین تووشی سېدان بې ربېست و ککېش و
سېرېش د بېت. ککې ئو کایانېش دواچار بې نووسیند کې نېزک و زېر
کاکو کچ تې پېست (لې بېش کانی داهاتوودا بې هېر یې ککې لېو
هې ندانې ورد کانی د خېنې و) بې هې ئامانچ بې رایې ککې ځنگل
فېرخواریش ئو پرسپار و تېگې یشتهانې بې گرنګ نې بېت، ککې وکې
بېرپرسپاریې کې ئیتیکې و مې عریفی و زانستیی و نېتوانیووې مشتک
لې خېرمانې زانستی و پسپې ریې ککې وکې پېوېست پېشکېش بکات.

سیاق کې دیکې ئو تېگې یشتهانې تېوېرې مام ستایې، ککې تېوېرې کې
ئانېز و فېر تېگې یشتهانې بېوې مام ستایانې زانکېش بېشکېن لې د خې
باسکړاوه. ځنگل هېمان د خې اګوز ریش وکې فېرخواریان ئېوانیش
بگرېت وې، لې لایې کې دیکېش مام ستایان لې ناو پېلېنې کې دیکې دا
بکې ونې ژر ئو پېلېنې بارها تووې پېوېست بې میراتی کېلتووری و
تېگې یشتهانې میراتی د ستنې د ستنې پې شتری ناو زانکې وې، ئېم تېگې یشتهانې
سنووری نېوان قوتابی و مام ستایېک د خات وې، بې ځنگل بې پېچې وانې
ئېم بېشکې لې مام ستایانې زانکې کاتکې د بېنې سېرمې شقی
قوتابییې کانیان دوو ویست ئامادې هې وېستی ئاستې رزی
مام ستاکې خې بېشکې لې داینې مې کاریګرې و باره نېانې
قوتابیان بې پېچې وانې ئوتې عېوام ککې، هې ندې جاریش میرات ککېشې
گوېزاروې، بېشکې دیکې بې هې وېستی بېردېوامې خېونی قوتابییې ککې
خېیتې، بې بې کاتکې د بېت وې بې مام ستا لېو تېگې یشتهانې وې جار کې
دیکې ئو میراتې درې ژر پېدې دات، ککې خې لې ناودا د بېنېت وې.

ئوې زیاتر پېوېست بېرپرسپاریې تې مام ستا ئېستا لې
زانکې کانی کوردستان نېخو نېدن وې و خې ئابدیت نېکردن وې
هېستې کړاوه و ئامانچې بېزکردن وې پلې زانستی زیاتر دنې
دې دات، بېشکېان ځنگل بې هې فزای بې بې هېابوون و د خې
نائوم دکردنې خو نېدن و ئرزش ککې بېت، ئاستی ئو تېگې یشتهانې ککېم
تازېر وکې هېر کایې دیکې ناوڅ و جیهانیش ئامادې، لې لایې کې
دیکېش زانکې ئېستا وکې پېشکې کې و زیفی ماددې دامې دراو لې
بېهاکانې دیکې سېر دېکرت، وائې لې پاې مافې دارایې کان ئېرکې
ئیتیکې و مې عریفی و زانستییې کان وکې ئرزش لاوازه، لې لایې کې
دیکېش وې زانکې وکې مام ستایې پرسکې نېشتمانی و مرېی لې چوارچې وې
دام زراوې کې ئایدې لې ژی شاراو وې ئې نېشتمانی و مرېی

بہ کاری جہ راوجہ راواز کردوو. ئم تہگہ یشتہ یی استہ قینہی مامہ ستا و بوون بہ مامہ ستای راواز کردوو، میاکانیزمہ کانی ئرک و مافہ کانی مامہ ستا تہراتہن دہکات و زہر لہکہوتہی جہ راوجہ دہنہتہوہ کا یہوہ.

بہشہکی بہرچاو لہ مامہ ستایان سہرگہرمی کاری بازگانین و یان وہک دہرفت لہ یی بہوانامہوہ خہریکی دہستہ بہرکردنی پہگہ و پلہوپہستی ناوہ و دہرہوہی زانکہن، ئرکہ وہزیفیہ استہ قینہکہ پلہی دووہم وہردہگرہت، ہہموو ئہو تہگہ یشتہانہ دہبہہ بہشہک لہو ہاوکہشہ ییخہ ییہکہ، بہیہ مامہ ستاش ہاوکاتی تہگہ یشتہی قوتابی ئہرکہکی تہپہاندنی ناونیشان و ہایکردنی دہکہوہتہسہر، تا پہویستی ئہوہ نہکات لہگہہ قوتابیہکہ پرس و بابہتہکی تاقی نہکراو بخوہنہتہوہ، لہگہہ ووتی ہہژگارہکہ ہہ دہکات و ئاسانترین ہہگا بہ تہواوکردنی پہسہکہ دہگرہہہر، بہیہ زہرجار مامہ ستایان و قوتابیہان لہ بہہکردنی پہسہی نووسنی ماستہر و دکتہرا لہکوہشاوہن. بہو ہہکارانہوہ ئہو شہوازہ مہعریفیہ وہک پہپہلیستی زانکہیی و مہعریفی خہی فہرز دہکات، واقع چہ دہخوازہت ئہوہ دہبہتہ ئامانج. پہسہی مہعریفی و زانستی پہسہیہکی درہژمہودایہ، مامہ ستا لہناو ئہو پہسہیہدا دہبہت بہ ہزاوت بہت، ئاگاداری ہہموو پہیوہندیہ گوزاراوہ و ہگوازہر و پہشہاتہکان بہت، زہرجار مامہ ستا چہقبہستووہ لہناو حہزہکی خہی یان ہوارہکی دیاریکراو بہرتہسکی خہی، لہ کاتہکدا زانستہ مرہیہکان شتہکی دیکہمان لہدہخوازن، ناکرہت پہسہری ہوارہک خہی لہ ہوارہکانی دیکہ یان بہشہ زانستیہکانی دیکہ بہگشتی دابہتہ، لہ میتا پہپہریہکاندا ئہو توانستہنہ بہدی دہن، ئہوہ دہخوازہت ہاوہوتی زانستہکانی دیکہ پہویستیہکی یہکانگیر وہک پہیوہندی لہگہہ ئہویدیہدا درہژہ پہبدات، مامہ ستا یان قوتابی چوارچہوہی بہ پہپہریہکہی خہی داناوہ یان وای لہ تہگہ یستووہ، بہیہ ناتوانہت ئہو تہریہیانہی کہ فرہپہریی و نہوانپہرین و لہ ہوارہکہی خہیدا سہدمہند بہت و جہبہجہ بکات.

فہزای زانستی و زانکہیی لہ ئاستہہرزی و ئاستنزمیدا بہندہ بہ درہژکراوہی ئہو کہلتووہر پہشنہییہی جوگرافیای مہعریفی و کہلتووہر کہ لہ ناوچہکہدا میراتہ و باہادہستہ. ئہو فہلسہفہ و پہروہردہکردنہی لہپہش قہناعی زانکہدا و سیاسہتی کارگہہیی دہوہت ہہیہتی بہشہکہ لہ ئایدیہلہژیا و ہہژموونی گوہزراوہ، ہہمان ئہو سیستہمہ بیرکردنہوہیہ ہایکردنہ دہبہتہ بہشہک لہ کایہ و گوتاری لہ خہی خوارتر. سیاسہتی بہش و لہژنہی زانستی لہ ناو ئہو ہہلومہمہرجہدا گہشہ دہکات و ئاہاستہی خہی وہردہگرہت، بہیہ توانای

گۆڭ انكاري نيد. بۆشكيان بۆهي پۆكهاتى دىستى لىژنك و
بۆشكيان ئۆ و پچاننى نىوان تىواوى بۆش زانستىيىكان و
ناسىربۆخىيان لى ئاستىكردن و نىبوونى هيچ بىدواداچوون
و وىلانانى ئۆزموونى تاقىكراوى ناپىسنددا هيى. ئۆ و پاردايىمى
زىمىنك لى جوگرافىي پۆكهاتى كۆلۆر و بۆشدا هيى يىك ئاقارى
بىركردنۆ و بۆرهم دىهەندىت، هۆمو ئۆوانى پىيوئندى و هاوتاي ئۆ و
پىرسىن. زىر هۆكارى دىكۆش هۆن و بۆشكىن لى بۆرهمى كاىوكرچى ناو
نامىكانى ماستىر و دكتىرا و تۆئىزىندۆ وى زانكىيى بۆگشتى،
بۆتايىبىتى دىنگى جىاواز و بۆبرشت يان مىيلى ئۆزموونىكى تازى
دىرۆ وى ئۆ و فۆرمى باو، ناتوانىت بۆرهمىستى واقىعى فۆرمگرتووى
كۆكۆ بووى پۆشتر بكات. دىنگى نىشاز و فرمگرتووى بۆ ئۆبدىتىكان
لى بارى ئۆيى و دىسۆتاتۆ و لىسۆرۆ وى يان ئۆزموونىكى
بۆرهمىها تووى درۆكراوى پۆشتر و هۆر ئۆ وى لىبارى، كۆ هيى.

هۆمىت بايز

مامىستا لى بۆشى كوردى/ فاكۆتتى ئاداب/ زانكىي سىران

((يىمىند ئارن)) لى نىوان
قۆزۆ وى نى شۆشۆكان و مۆحاىبوونى
ئاشتى لى نىوان دۆ وى تاندا..
و. لى عۆرۆبى و (ياسىين
لى تيف)

د. زهير الخويلدي

پۆشكى

”گۆڭ نىگى گۆرۆ ترين فۆزىلۆتى سۆدى ئۆمى ئۆ وى بۆت كۆ ووبۆ ووى
نامىقاىتى بىبىنۆ وى بۆ بۆ ئۆ وى باو بۆ مرۆقۆكان لىدست
بدىين.”

يىمىند ئارن (۱۹۰۵-۱۹۸۳) بۆ يىكۆك لى ناوونترين بىرمىندانى

فهره نسی له سه دهی بیستهم داد نریت. به بشداریه فیکریه قووه کانی له که مهناسی و فلسفه فای سیاسی و په یوه نډیه نه وده ووه تییه کان جیا ده که ته ووه. جه وازی کار کانی نارن به هوه ته گډیشتن له دینامیکی که مهنای ته و سیاسی که مهنه گاه پیشه ساریه مه درنه کان ده ناسرته ووه، له که جه ختکدرنه ووه له سه ر مملانه نه نه وان سیستمه سیاسیه کان وک بزوه نه رکی بنده ته مه ژوو. نه ووهش له بری مملانه چینای ته که فلسفه فای مارکسیزم ته رکیزی ده خسته ساری. هه روه ها نارن له نووسینه کانیده باسی له پرسه کانی هه شیاره مه ژوویی کردوو، هه ووه هه ووه شانده ووه نه و وه هه نه په شک ووتنه داوه که له سه رده مه نه ودا زاه بوون و به تونده نه خدی له ناید له ژیه ته تالیتاریه کانی وک نازیزم و ستالینیزم گردوو. نه و ناید له ژیه نه به ووه یه ده بینی جیهانیان خسته ته ناو شه ووه ووه رانکه رکانه ووه. هاو کات نارن نه ووه پرسیاره وروژاند له باره نه که ری گډیشتن به ناشتیه کی به رده ووه له نه وان ووه تان، به له به رچا وگرته نه ووه که که به کی سیاسی و نایدیه له ژیه نه مه نامنه نیمچه مه حاه. نامنه نه نووسینه ناشکرا کردنه بیر که کانی نارنه سه بارته به قه ناغه کانی بیر که مهنای ته و هه نه کانی هه شیاره مه ژوویی و هه ووه سته خدی به رامبه ر شه ووه کان و مه حاه بوونه ناشته، له سه ر بنده مای گرنه ترین به ره مه کانی و تیشک خسته سه ر بشداریه فیکریه کانی.

هه (قه ناغه کانی بیر که مهنای ته لای یم نه نارن) لانی که م ناکرته هیه عه قیده یه کی نه خلاقه و نایینه له ناو ووه کی بیر که کانیده قوه بکرت، نه که له به امبه ر نه خدی زانستیده نه ووه سته ته ووه. یم نه نارن له په رتوکی (قه ناغه کانی بیر که مهناسی) ده، تیشکی خسته سه ر شوه نه په گرتنه گه شه سه ندنه بیر که مهنای ته له مه نتسکیده ووه تا ماکس قه به ر، به ناو کارل مارکس و نه له که سیس دی ته که فیلده ته په یی. نارن په یی وایه که مهناسی هه ووه ده دات به شه ووه یه کی هه مه لای نه له واقعی که مهنای ته ته بگات، به به نه ووه هیه لای نه که له لای نه کانی نابووری، سیاسی، یان نایینه پشتگو به خات. له م چوارچه ووه یه ده نارن جه خت له ووه ده کات ته ووه که بزوه تده ووه که مهنه گاهان ته نیا له مملانه نه چینای ته ده قه دیس نابته ووه که کارل مارکس بانگه شه به کردوو، به که مملانه نه نه وان سیستمه سیاسیه کان زیاتر به دیه نه ری هه زی بزوه نه رو کاره گه رن. نارن له په رتوکی هه ژده وان له که مهنه گاهه پیشه ساریه له لای نه نه نابووریه کانی که مهنه گاهه پیشه ساریه کان کردوو. به مام له مملانه نه چینای ته ده ته رکیز ده خات سه ر لای نه که مهنای ته کانی، له دیمه کراسی و پاوه نخوازیده تیشک ده خات سه ر لای نه سیاسی. نه م سه که شه یه نه نگدانه ووه میته دی

ئارنە بە لۆكۆيىنەۋى تەۋاۋى كۆمەڭگا بەگىشى . ۋەك چەن ناتوانرەت ھېچ دياردەيەكى كۆمەڭگا يەتە تەڭگەين بە بە لۆكۆچاۋگرتنى كارلەككەكانى نەۋان ھەندە جياۋازەكان. ھەروەھا ئارنە لۆكۆچاۋگرتى مەكس قەبەردا بوو، بەتايىدەتە لۆكۆچەمكى "جەردە ئايدىيەكەن"دا، كۆك بەكارى دەھەنا بە شېكردنەۋى مەژوو و كۆمەڭگا لۆكۆدەۋى لۆكەدانەۋى قەكەكانى پەزەتەيىستى. ئارنە لۆكۆبازى خەيدا بە ھەزرى كۆمەڭگا يەتە، داۋاۋى دامەينى ئايدەلەزى لۆكۆزانست كەردوۋ، بەۋ پەيەي ئايدەلەزىياكانى ۋەكۆ ماركسىزم تەڭگەيشتەنە دەخە كۆمەڭگا يەتەيان شەۋەندوۋ لۆكۆ سەپاندەنە لۆكۆيىنەۋى پەشۋەختەۋى . ئەم ھەۋەستە ۋاۋى لۆكۆكرد كۆكۆخەنە لۆكۆ شەنبەيرانە بەگەتە كۆكۆ ماركسىزەيان ۋەك "تەياك" ۋەگرتوۋ، كۆكۆ نابەيانەي كەردوۋ لۆكۆ بېنەنە استەيەكان، ۋەك لۆكۆ پەرتوۋكۆ بەناۋەنگەكەيدا لۆكۆسەي ۱۹۵۵ بەۋاۋى كەردەۋى بە ناۋى "تەياكى شەنبەيران" .

لۆكۆھەندەكانى ھەشيارەي مەژوۋى

"مەرقە مەژوو دروست دەكەت، بەۋەم ئۆۋ مەژوو نازانەت كۆكۆ دروستى دەكەت".

ئارنە لۆكۆ ۋەنگەي قەخەيەۋ ھەشيارەي مەژوۋى ۋەردەگەت ، بېرەكەي پەشكەۋەتنە ھەۋەي تەكردەۋە كۆكۆ لۆكۆ مەۋەي سەدەي ھەژدە و نەزدە زاۋ بوو بە سەر بېرى ئۆۋرەپادا . ئارنە لۆكۆ كەتەبەكەيدا، زەگەربوۋن لۆكۆ ۋەھەمى پەشكەۋەتنە، باس لۆكۆ دەكەت كۆكۆ باۋەبوۋن بە پەشكەۋەتنە بەردەۋام و ئۆكەمەتەيى ۋەھەمى مەرقە، بەتايىدەتە لۆكۆبەر شەنەي كەرسەتەكانى سەدەي بېستەم، ۋەك نەزىم و ستالېنېزم. ئارنە جەختە لۆكۆ دەكەتەۋە كۆكۆ ئەم ئۆكەمە تەتەلەتەريانە نەشانەيان داۋە كۆكۆ سەركەردەيەكى دېمەگەژەك دەتەۋەتە بە درە و دروشمە شەقەنە مەلەنەن كۆكۆ بەكەتەۋە و شەۋەي ۋەرانكەرى بەرپەكەت . لۆكۆ چەۋرەۋەي ھەشيارەي مەژوۋەيدا ئارنە پەيۋەيە مەژوو بە تەنەا گەۋەنكەرى نەيە، بەۋەكۆ بېرەتەيە لۆكۆ "ھەشتەۋەي" ۋەبەردوۋ كۆكۆكۆ بوۋنە مەۋەيە و ئۆكەمەۋەكان . ئارنە لۆكۆ دەقەكەيدا لۆكۆسەر چەمكى مەژوو و پەشكەۋەتنە ئامەزە بەۋە دەكەت كۆكۆ پەشكەۋەتنە كەتەك بەدەي دەتە كۆكۆ نەۋەيەك ۋەۋەمەي كەركەكانى نەۋەي پەشۋەدەتەۋە، لۆكۆ گەۋە زەياد كەردەيە گەۋەزە نەۋەيەكان ، گەۋە بە كۆكۆكۆ بوۋنە ئۆكەنە زانست و دەستەۋەكەن دەدەت . لۆكۆكۆ ئۆكەشدا ئارنە ھەشدارەي دەدەتە لۆكۆ بەۋەي بەۋە ھەبەتە كۆكۆ پەشكەۋەتنە زانستەيان تەكەنەلەزى بە مانەي پەۋەستەي پەشكەۋەتنە ئۆكەلەيەيان سەسەي دەتە ، ۋەك چەن مەرقەيەتە تەكۆ ئۆستە بەھەي مەملەنەي ئايدەلەزى و سەسەيەۋ بەرەۋەۋەي پەشكەۋەشكەتە دەبەتەۋە .

پیسى و قزى و نى شىكان و ماحابوونى ناشتى

"هه بژاردن له سياسى تدا له نوان چاك و خراپه دا نيه، به كو له نوان باشترو و خراپتر دايه" ئارن خنڭر كى توندى شه و ژم تاليتارييه كان بوو كه بوون هه له ناوچوونى جهان له سدهى بيستمه دا. له كتبه كه يدا بيركردنه و له جڭ ئارن شيكارى به سروشتى تكد راننه شىكان دكات و تيشك ده خاتمه سر ئوهى كه چن ئايد له ژيا توند و وه كانى وه كو نازيزم و ستالينيزم، يم ملامى توندوتيز ده قزى و به پاساوه نه و به ملامن كان. هه روه ها ئارن ئو بير كه يه كه ده شىكان ده توانن به ت هه چار سارى به كلاك روه به ملامن كان، مونا ق شى كرد و ئامازى به و دا كه زرجار توندوتيزى و ق و كينه يه كى زياتر دروست ده كه نك ناشتى. س بار ت به ناشتى ئارن به له بهرچاوگرتنى كه به كى به رد وامى نوان سيستمى سياسى و ئايد له ژياكان، گومانى هه بوو له ئه گرى به ده سته نهانى ناشتية كى به رد وام له نوان گلاندا. له كتبه كه يدا باس له وه دكات زگار بوون له وه هم كانى به شك و تن له ملامنهى ئايدى له ژيه كان، وه ئوهى له نوان س رمايه دارى و س سياليزمدا هه به ئه ستم ئامانجى ناشتى به ده ست به نر ت. به مام له گه ئه وه شدا ئارن داواى به ه زكردنهى دام زراو نه بود و تهيه كانى نه ته وه به كگرتوو كانى كرد وه ميكانيزم كه به كه مكدنه وه گرزيه كان و چار س ركدنى ناكه كيه كان س رره اى سنووردار كردنى كاريگ ريه كانيان. هه وه ستهى ئارن س بار ت به س ربه خيى ج زائير، كه پشتگيرى له ناشتيخوازى ده كرد و خنهى له كه له نياليزمى فره نسي گرت، نكدانه وهى ئو باو وه به كه توندوتيزى كه له نياليزم ناتوان ت به ت هه چار س رى به رد وام. ئه م هه ست ده كه ين هه موو شته كه له ده ره وهى خ مانچ وه كه يله به، م حكومين به به ده سته نهانى ته نها به شك له وهى كه ده توانين بين، م حكومين كه ته واوى بوونى خ مان له پيشه يه كى سنوورداردا بژين و هيچ هيوايه كى گه وره ييمان نيه جگ له قبوه كردنى ئه م سنووردار كردنه. ده ستهات له سيستمى نوان ده وه ته كاندا ئه وه ندهى به نده به ئيراده، ئه وه نده ش به نده به س رچاوه كان وه؛ ئه گه ر س رى ئه وروپاي ته ژئاوا بكه ين وه يك يه كه، س رچاوهى هه به نك ئيراده.

ئ نجام

"يه كسانى ع قيد يى به هود به دواى سنووردار كردنى سروشت و بايه له ژى و كه م بايه تيدا ده گه ته، نك يه كسانى به كو سته مكارى ده سته بهر دكات."

يم نه ئارن نو نه را يه تى م ده لى بيرم نده كى پا به نده دكات كه شيكارى زانسته له گه ته خنهى فله سفى ته كه ده دكات. له گه

بهره‌م‌کانيي‌و ل‌س‌ر ق‌ناغ‌کاني بيري ک‌م‌ل‌اي‌تي ، نار‌ن
 ديد‌کي گشتگيري پ‌شک‌ش کرد ب‌ ت‌گ‌يشتن ل‌ ک‌م‌ل‌گا
 پيش‌سازييد‌کان، ک‌ تيايدا س‌رنجی ل‌س‌ر ملمان‌ سياسي‌کان بوو
 و‌ک بزو‌ند‌ري س‌ر‌کي م‌ژوو.ه‌رو‌ها ب‌شداري کردوو ل‌
 ه‌و‌شان‌ند‌وي و‌هم‌کاني پ‌شک‌وتن ل‌ گ‌گ‌ي شیکارييد‌کاني ب‌
 ه‌شيارى م‌ژوويى، ه‌شداريدا ل‌ م‌ترسييد‌ ئايديد‌ل‌ژييد‌کان ک‌
 ه‌و‌ش‌ل‌ م‌ر‌فاي‌تي د‌ک‌ن. س‌بارت ب‌ ش‌و‌کان نار‌ن “ق‌ز‌و‌ني”
 ئ‌واني ئاشکرا کرد، ج‌ختي ل‌و کرد‌و ک‌ ک‌ب‌ک‌ي ئايديد‌ل‌ژي و
 سياسي ن‌وان د‌و‌و‌تان ئامانجی ب‌ ديه‌ناني ئاشتي قورس د‌ک‌ت.
 ب‌م‌ل‌ گ‌گ‌ ئ‌و‌شدا بانگ‌واز‌ک‌ي ب‌ ب‌ه‌زکردني ديال‌گ و
 دام‌زراو ن‌ود‌و‌و‌تييد‌کان هيوای پ‌ د‌ب‌خش‌ت ب‌ ک‌م‌کردن‌و‌ي
 ملمان‌کان ، ت‌نان‌ت ئ‌گ‌ر ئاشتييد‌کي ه‌اش ن‌توان‌رت به‌ن‌رت
 د‌ي . ميراتي نار‌ن ل‌ توانای و‌و‌ب‌و‌و‌و‌و‌ي بير‌ک‌ي ه‌و‌و‌داي‌،
 و‌ک کل‌د ليقي شتر اوس ناوي ل‌نابوو “پاک و خاوي‌ني
 کولتووري”تواني ل‌ ن‌يار فکرييد‌کاني ت‌ب‌گات پ‌ش ئ‌وي و‌اميان
 بدات‌و ، ه‌ر ئ‌و‌ش وایکرد د‌نگ‌ک‌ي ع‌ق‌اني ب‌ت ل‌ س‌رد‌م‌ک‌دا
 ک‌ ئايد‌ل‌ژي توند‌وي زاا بوو . ب‌م‌ل‌ ب‌ چي يم‌ن نار‌ن
 و‌ند‌ي‌کي شاراو بوو ل‌ م‌شه‌دي س‌س‌ل‌ل‌ژي س‌رباري ئ‌و ب‌شداري
 خند کار‌گ‌رو گ‌وران‌ي ک‌ پ‌شک‌شي کردن ؟

س‌رچاو:

د . زهير الخويلدي - انفاست - ٤ - اکتوبر ٢٠٢٥

ح‌م‌ س‌عيد ز‌نگ‌دي چير‌کنووس و جيهاني ف‌نتازيا . ستار ئ‌حم‌د

نوقلا چير‌ک
 ” س‌ف‌ي ”

ئ‌و شوو ب‌ ه‌لي زانيي، ک‌سيان ل‌ ما ن‌بوون! م‌زي ازان‌و‌..
 ک‌وت‌ خواردن‌و‌. ناگ‌هان ل‌ ي‌ک‌ ل‌قوتيد‌ بير‌کان‌و‌..
 ..

جندكك ياك دەرچوو و، د ههمبەرى ئىشت! تەزوويەك بە لىشيدا گەلە.
كوتى:

“تە كەي؟”

جندكك و ئامى دا يەو:

“ئارام بە و مەشەز و خەت تەكمەدە. . . منىش ئافەيدى خوام و. نەوم
مەحمود! هاتووم دا يارمەتتە بەم و، لەم ژيانە چەرمەرسەرى و
كولەم رەگىيەت زەگار كەم.”

لەچا و ترووكانەكدا لە ئاسمانەو! مەدەك و سەفرەيەكى لە هاتە
خوارەو، دەگەك يەك كەوتەنە خواردنەو. فەجا جەگەرەيەكى چروودى پە
كردو كوتى:

“نورەدين چەت گەرەكە دا بەتە و كەم؟”

خاوەن مە سەرى سوەما! چەن نەوى دەرەنە! قەچە تەرەور بوو وەو،
كوتى:

“و كە چە؟”

مەحمود كوتى:

“پەسەر، زەنى جەوان، دەسەتەت.”

نورەدين بەرى دەرەو كەمىان هەمەزەرى!

مەحمود كوتى:

“مەن دەرەك يەك شەت لە بەكەم. بەيە دوو بەزارەت دەرەمە بەردەست!

دراو يەنە دەسەتەت؟”

نورەدين لە دەرە خەيدا كوتى:

“مەن گەر پەرەم بەتە دەسەتەت بە خەي دەرە بە بەم پەرە” كوتى:

“پەسەر! بەمەم چەن دەرەمەيتە؟”

مەحمود كوتى:

“ئەمەن بەخەم بەمەم بەرى بەنەكى فەزەم! بەنەكى فەزەم شارەزەي؟!”

نورەدين سەرەكى بە لەقەن.

“سەيە ئەز بوو وەو، گونەيە بەنەو وەرە. . . تە لە دەرە سەرەزەكەم،

ئەتەمەلتە هەن!”

نورەدين كەو كەي دەرەكى لەقەند.

مەحمود چاوى لە دوو چاوى نەبوون! نورەدين حەپەسا بوو!

مەحمود كوتى:

“بەرە لە چە دەرەيتەو بە قەسان نەكەيتە؟ ئەو تە منىش مەرەيەكەم وەكى

تە”

نورەدين بەيە زەتەر ئارامەيە دا يەپەشى! كوتى:

“ئەخر كە هاتەم بەمەم چە؟”

محمود کوتی:

“بـئـز بـ لای بـو بـر دـچـم! منیش پاسـوانـکـانـم اـدـسـپـرم
پارکـت لـ لـ گونیـکـ کـن و، هـنـگینـ لـنـو ئـتـمـبیلـکـتـی
نـن.”

نور دین کوتی:

“زـر سوپاس! لـ پیاوـتیت دـرناچـم.”

محمود کوتی:

“زـر ئاسایی وـریگر! من ئـستـ بـزردـبـم! بـرت نـچـت، سـبـی دواـی
دـمـمـیری نـ چاوـوانـتم؟”

نور دین کوتی:

“بـ ئـوی بـیانی بـ جوانیی بتناسـمـو، ئاسایی سـفـیـکـ پـکـفـ
بـگرین”

محمود کوتی:

“بـ خـشـایـو.”

ها تـ تـنـیشتی و دـستی دـسـر شانی دانا. سـفـیـکـیان گـرت و،
محمود ون بوو.

ئـو شـو هـر بـیری لـو دـکردـو، کـ گونیـ دـلارـکـی هـنـایـو،
لـ ما ئـنی تا قـتـکا!

سـپـد لـ خـو اـبوو! ئاوـکی بـ خـیدا کردو، لـ خـشـانـدا، قاوـتـی
نـکرد. سواری ئـتـمـبیلـکـی بوو، بـر و بانکی ؤـژن تـی تـقان.
هـشتان هـر بـو خـیا بـردی.....

کـ گـیشتـ بـردـم بانکی ؤـژن. نـیانـهـشت مـبـایلـکـی بـرـتـ
ژوور و. کوتی:

“با تماشا یـکی سـفـیـکـ بـکم!” تا بـجوانیی کـک مـحمود
بناسـمـو!”

کـ سـیری وـنـکـی کرد، سـفـیـکـی لـگـ پـشیلـکـی ما خـیان
گـرتوو.

پشیلـکـ دـستی لـ سـر شانیـتی.

.....

لـکـدانـوی چـیرـکی “سـفـی”

1. بابـتی سـرکی و پـیـام

چـیرـکـک بـ شـو یـکی گـا تـجـانـ و خـیاـوی باس لـ
ئارـزووی مـرـق بـ دـو مـندیـکی خـرا و بـ مـندووبوون
دـکـات، و هـرو هـا باس لـ ئاسان باوـی و گرنگی
جیاکردنـوی خـیا لـ استی دـکـات. پـیـامی سـرکی ئـو یـ

ک د ب ت ه ش یار بین ل نار زوو کا نمان و ئ و "د رف تان ی" ل نا کا و د نذ پ شمان، چونک ز رجار ئ و ی ب چار س ر کی جادووی و سف د کر ت، ت نیا و هم ک.

2. کار کت ر کان

نور دین (پا وانی چیرک): ک س کی ئاسایی و ب "ژیانی چرم رس ری و کول م رگی" ناو ز د کراو، ک ب دوی د ر بازوون و د و م ندیدا د گ ت. خوار د ن و ی بیر ل ما و ب ت نیا ئاماز ی ب نا ح تی و ه و دان ب بیر چوون و ل ل گ ی س ر خ شید و. ئارامید ک ی ب ه ی پرسیری پار یان د س م ت و د رد ک و ت، و ئاسان با و ی و ش ژاوی ک ی ل ک تاییدا ئاشکرا د ب ت.

محمود (جن ک/پشیل): نو ن رایتی ه ز کی نا است قین د کات ک واد زان ت د توان ت ژیا نی نور دین ب گ ت. ناو نانی خ ی ب "ئاف رید ی خوا" و "ب و ب ری بانکی ف ژن" د ژای تی ک گ ا ت ج ا ن ی. ل استیدا، ئ و ت نیا و هم و ف بازی نشان د دات. ل ک تاییدا د رد ک و ت ک ئ و جن ک ترسناک و پ د س م ت ت نیا پشیل ی ما و بو.

3. ووداو کان و گر چن

س ر تا (ه لی گونجاو): چیر ک ک ب د خی نال باری نور دین و د ست پ کردنی ب خوار د ن و د ست پ د کات، ک ز مین ب ووداو ناخ یا ی ی ک د خ س ن ت.

گر کو ر (چاوپ ک و تن): د ر چوونی جن ک ک ل قووتی ی بیر و پ دانی ب ب نی یارم تی، گر کو ر ی چیر ک ک ی. ل ر دا دانوستان ک ل س ر پار یان د س م ت وود دات، ک نار زووی نور دین ب پار د رد خات.

خولگی چیرک (س ف ی): داواکردنی س ف ی ک ل لای ن نور دین و خا ک ی و ر چ ر خانی گرنگ. نور دین وا د زان ت ئ م ب ب گ ی ک ب استی ق س کانی م محمود و یارم تید ری تی ب ناسین و ی.

ک تایی (ئاشکرا بوون): کات ک نور دین د گات بانک ک، س یری و ن س ف ی ک د کات و د رد ک و ت ک ل گ پشیل ک ی ما و ی خ یان و ن ی گرتوو. ئ م گر کو ر ک د کات و و س ر ج م ووداو کانی پ شوو د خات ژر پرسیار و.

4. ت کنیکی "س ف ی" و

ناونیشانی "س ف ی" کی محو ر (ت و ر یی) د بین ت. س ف ی شت ک ی م د ر ن و ئامراز کی نو ی ب "ب گ" و "ناسا ند ن و". ب م ل ر دا، ئ م ب گ م د ر ن د ب ت ه ی

د زینډوای هېڅ یو یو کی کار کتړ ک. سټیډیو، له جیاتو
نډوای جنډو کی استوگنډ و بډو بډو کی بانکی بډ مرډ
(نور دین) بناسنډت، تنیا وونی د کاتو و ک هډموو نډو
شډو تنیا خیا بوو، یان لډر کار یگړی سډرڅ شید کډا
بوو، و مډموودی جنډو هیچ نیډ جگ له پشیل یو کی ئاسای.

5. شوازی گډانډو

چیر کډو بډ شډوای گډانډوای استوځ و بډ زمانی
کور دید کی پاراو و سډن نووسراو. بډ کاره نانی وشای وک:
“ډډن”، “کاو کی دی”، “هډنگین”، و “تلی تډقان” نډنگ کی
فلکلری و ناوځی بډ چیر کډو بډ خشیو، بډام تډکډ کردنی
لډگډ چډ مکی مډرنی “سډفی” دژای تید کی خشی دروست
کردو.

6. دډرئ نجام

چیر کی “سډفی” بډ شوازی کی زیر کاند د ستکاری کردنی مډشکی
نور دین دځات و، ک له نډجامی بیر ځواردنډو دا
تډکډاوای خیا بوو و چاوپډک و تډکډی لډگډ “جنډو کډو”
استی نډبوو. سټیډیو بډو بډ ئاوډنډی کډ استی
نډوان و هم و واقع نیشانی دډات. لډر دا، پشیل/جنډو کډ
تنیا ئاماژ یو بډ نډوای کډ زډر جار چار سډری ئاسان و
دو مډندی ځرا تنیا شتیکی پوچ و بډ بندمای، و له
کډ تاییدا دډگډینډو سډر استیډ ساد کډی خډمان.

a

ریالیزمی له وځو ژبی مندایاندا. رډا شوان

وځوای منداان، بډ پلای یو کډم پشت بډ خیا د بډست.ت.
خیا وک توخم کی سډر کی وځو، زیاتر سډرنجی منداان
راد کډشډت و کاریگړی کی زیاتریشی لډسډریان هډی.
بډی ئاراستی ریالیزمی له وځوای منداان، له بډها و له
گرنگی خیا کډم ناکاتو، چونکډ خیا مډرجی داهډنان.

په ویستنه نووسلري بابته ریا لیزمی به منداکان،
هاوسه نگییک له نهوان ریا لیزم و خپا دا به د سته بندت و
به با شترین شهو سوودیان لهو ر بگرته.

وژي ریا لیزمی روتکی و ژي. گوزارشت له راستيی کان
دکات، و نهی ژم و ووداو کانی ژیانی ر ژانی مر قی کان
دکات. وک ژوی ک له ژیانی راستیدا ه. و ژي ریا لیزمی
به شک له بزوتنه وی هونري ریا لیزمی، ک له ناو استی س دوی
نزدی م له فر نسا دا سري ه دا، دوايش له هوو جیهاندا
به او بوو و.

هکاری سه ره دانی ریا لیزمی، وک کار دانه و یی
به رانه به ر مانسیزم و ئایدیالیزم، ک له س دوی
ه ژد دا دستان په کرد. به نمون له ر مانسیزما،
نفسان و چیرک ن فسانه یی کان گرنه بوون، له کات کدا
ک و ژي ریا لیزمیدا، جیهانی راسته قینه له پش هوو
شته ک و یی، ه و دات ک ک م گا و مر قی کان وک خپان، به
شه وی کی باو په کراو نیشان بدات. ریا لیزم شه واز کی
نوی نوو سین. نه وی کی نوی نوو س رانی ناساند، ک
کاریگ ریان له و ژد دا ه یی. ریا لیزم بریتی له ه وی
گشتی به و نا کردنی بابته کان، به شه وی کی راستی له فرمی
هونري جیا واز دا. ریا لیزمی م د رن، له و خا و د ست
په دکات، ک مر قی له ر گگی ه سته کانی یی و، راستی
د د ز ته و.

رنگ سه ره دانی ریا لیزم له و ژي منداکاندا، به پلای
یکم، و رچ رخان و شه شک بوو بهت، له دژي لافاوی چیرک
ن فسانه یی کان و چیرک کانی پاشا و شازاد و جنک و شه و
و ژدیهی حوت سر و ئسپی با دار و جادوو گ ران.
ریا لیزم بانگ واز یک بوو، به گ یی ئی م چیرکان، به
چیرکی خ کی ئاسایی و چینه باو کانی ک م گا. ک باس له
بابته کانی و رگیراو له ژیانی راسته قینه ر ژانی
منداکان و م ردمنداکان و گور ساکان و له رووداو کانی
ئستا دک.

ریا لیزم له بیرک یی کان له رووداو ک و س رچاو د گرت، ک
نووسري داه نه ر ژم وونی کردو و یان به چاوی بینو تی.
ه و دات به فرم کی گ ان وی نوی په شکشی بکات. ه ندک
توخمی خپای ته دای، به م له بنه دا له سر رووداو کی

و کارکتارکائی چیرککان راستین. ئممش دکوت سـ توانا و لهاتوویی و ئزموون و داهنانی چیرکنووسان. کوات ئو ناگیینت ک ئندش و خیا ل چیرک ریالیزمیکاندا شوینان نبت. بکو خیا هونی هـ موو بابـت وئزیدکان.

بزووتندوی ریالیزم ل وئزی مندااندا، ل ماوی شستکان و حتاکانی سـدی رابردودا، گانکاربخوار بوو، بـ رووبـوونـو و نریت باوکان. نووسـرانی ریالیزمی بابـتـکانی منداان، زمینـیان بـ سـردـمـکی نووی وئزی منداان خـش کرد. ک رگدانوی ئاـزیـکانی جیهان بوون.

جگـ لوـش ناوـکی پـرتووی منداان، سـبارت بـ رگـز و فر چـشـنی و کـمـایـتی، گانکاری بـسـردا هاتوو. ریالیزم بووت جگای خواست و پـویست بـ منداان. بـ ئووی بزنان سـرکـوتن ل ژیاندا، پـویستی بـ کـشـش و بـ کـنـدان و بـ ماندووبوون هـیـ. ل رگای پـری و فریشتـ و جنـک و دـو و جادووگـر و سیمرخ و هاوشـوکانی، ئم شتـ ئفسانـییاندا، نایـتـدی.

ل و فاکتـرانـی ک روتی ریالیزمی ل وئزی مندااندا، بـهـز و شیرین کردوو، بریتیـ لـ فراوانبوونی پراکتیکی دیموکراسی ل ژیانی کـمـگا و گـلاندا. گـیشتن بـ یـکسانی و بـشداری زیاتر، بـ هـموو چین و توئزکانی کـمـگا.

بابـتـ ریالیزمیکانی وئزی منداان، تـنیا ل بابـتـگـلـنـین، ک پـیوـندیـان بـ ژیانی راستـقـینـی مـرف و کارکتارـمرقـیـکانـو سنووردارین. بـکو هـندـک جار و روودات، ک نووسـری وئزی ریالیزمی منداان، پـنا بـ فـ وئزیدکان و بـ شـواز هونـریـ رـکـوتووکان بـرت. وک بـکارهـنـانی: ئاـ، باـند، دار و درخت، یا شتی بـ گیان، وک هـمایـک بـ دـربـینی مـرف، وک پرسـکانی ژیانی راستـقـینـیان. خیا ل بـرهـم وئزیدکاندا، بـ دـربـینی بـها جوراوجـر مـری و کـمـایـتیـکان بـکارد هـنـرت.

چیرکی ریالیزمی، بـ هـموو گروپ تـمـنیـکانی منداان گونجاو. بـ مـرجـک توانا و ئارزووکانیان لـم قـناغـدا لـبـچاوبـگرن.

پـشـتر ل (تـموزی/ ۲۰۲۳) دا، بابـتـکم بـ ناونیشانی

(چیرکی ریا لیزی ل و و ژای مندا نان) دا، ل سایت کاندا
ب و و کرد و.

ن رویج: ۲۰۲۵

مـرات لـ نـوان باشی و خراپیدا!.. نووسینی: ر هـن یاسین حـمـد ئـمین

مـرات واتا گواستند و ی سامان، پار، ما، زوی و ماف
دارایی کانی ک سی مردوو ب یاسا ب ئ و ک سانی ک مافی و رگرتنی
میراتیان ه ی، ئ م گواستند و ی ل س ر بن مای یاسا کانی
نـود و و تی و ناوخی جـبـجـ د کر ت و مـبـستی سـر کی تـدا
پاراستنی داد و ی ک سانی و مافی ئ ندامانی خـزانـ.

مـرات یـکـکـ ل و سیستم داد پـروـرانـ ی ک د بـت تیدا داهاتووی
خـزان و ژیانی ئ ندامانی و داهاتووی ک س و کاری مردوو پارـزراو
بـت. بـمـ زـر جار ل و و ماتانی ک تیدا سیستم یاسایی ب
ش و ی کی تـواو جـبـجـ ناکر ت، نموونـی و ماتانی جیهانی سـبـم ک
کوردستانی ب یـکـکـ ل و و ماتانی پـلـنـکراو، بابـتی میرات و
دابـشکردنی میرات لـبری ئ و ی بـبـت باش و هاوکاری ب کـسوکاری
مردوو، بـپـچـوانـ و د بـت هـی ش و ناکـکی ل نـوان ئ ندامانی
خـزان کـدا.

هـروـها ل کاتی دابـشکردنی مـراتدا فروف و گزی ت د کـو و ت.
ئ و ی د بـت ب داد و ری و ی ک سانی جـبـجـ بکرت، د گـگـت ب سـتـم
و ناداد پـروـری، هـموو ئ مانـش بـهـی نـبوونی سیستم و چاودـری
یاسایی و روود دـن، کـشـی میرات د بـت هوی تـکـچوونی پـیـوـندی
نـوان خوشک و برا و مام و خ و تـواوی ئ ندامانی خـزان، ب هـووی
میرات و مملانی و فروف ل و خـتـانـدن و تـنانـت جاری واش هـی
ل و زیاتر دـوات و د گات ب تاوان، خوـنـرـشتن.

ب گشتی ل کاتی دابـشکردنی میراتدا دوو توژ ب زری سـتـمیان ب
ناسانی لـدـکر ت ئ و دوو توژ شـزان و مندا نان، ب تایبـت ئ و

منداﻻﻧﻲ كﻲ بﻻداﻳﻚ و باوكن.

بﻻﭘﻲ ياساكان، منداﻻ تا نﻛﻛﺎت بﻻ تﻣﻣﻲ نﻲ ۱۸ ساﻻ بﻻ شﻮﻭﻳﻲ كﻲ
فﻻرمﻲ خاﻭﻻﻧﺪارﻣﻲ مﻻرات ناكات، ئﻣﻣﻲ وا دﻛﻛﺎت پشكى منداﻻ لﻻ
ميرات بﻛﻻﻭﻟﺘﻲ لاي كﻛﻼﺳﺎنى گﻻﻭﺭﻻ ﻧﻤﻮﻭﻧﻲ باﭘﻲﺭ، داﭘﻲﺭ، مام و خال
و ﭘﻮﻭﺭ.

كاﺗﻠﻚ بﻻﺷﻲ ميراتﻲ منداﻻ دﻛﻛﻻﻭﻟﺘﻲ بﻻﺭ دﻣﻠﺘﻲ كﻛﻼﺳﺎنى گﻻﻭﺭﻻ لﻻﺑﺮﻯ
ئﻭﻭﻻﻱ ﭘﺎﺭﻻﺯﮔﺎﺭﻯ لﻻ بﻛﻼﻥ و بﻻﻱ ﻫﻪﻛﻜﻲﮔﺮﻥ تا كاتﻲ گﻻﻭﺭﻻﺑﻮﻭﻧﻲ
منداﻻﻛﻲ، كﻛﻲ بﻻﻫﻲ ﭼﺎﻭﺗﻠﻪﺑﻲﻥ و بﻻﭼﺎﻭﺩﻻﺭﻯ ﻳﺎﺳﺎﻳﻲﻭﻻ، ﺳﺎﻣﺎﻧﻲ
بﻻﺷﻲ ميراتﻲ منداﻻ دﻛﻛﻼﻥ ﻳﺎﻥ دﻻﻓﺮﻟﺸﻦ بﻻ ﺧﻼﻳﺎﻥ. لﻻ ﻛﻮﺭﺩﺳﺘﺎﻧﻲ
ﻋﺮﺍﻕ ﺳﻼﺩﺍﻥ ﻧﻤﻮﻭﻧﻲ ﺭﺍﺳﺘﻠﻘﻴﻨﻲ ﻫﻪﻳﻲ كﻛﻲ ﭼﻪﻥ مام ﻳﺎﻥ ﺧﺎﻻ ﻳﺎﻥ
باﭘﻲﺭﻛﺎﻥ ﺳﺘﻣﻲ لﻻ منداﻻﻧﻲ بﻻ ﺩﺍﻳﻚ و ﺑﺎﻭﻛﻲ دﻛﻼﻛﻲﻥ و ﻫﻪﻣﻮﻭ
ﺭﻛﻼﻳﻚ دﻛﻼﮔﺮﻥﺑﻻﺭ بﻻ ئﻭﻭﻻﻱ بﻻﺷﻲ ميراتﻲ منداﻻﻛﺎﻥ ﺩﻣﻠﺘﻲ ﺑﻼﺳﻠﺮﺩﺍ
ﺑﮕﺮﻥ و بﻻ ﺧﻼﻳﺎﻥ ﺑﻴﺨﻼﻥ، ﺯﻻﺭ ﺟﺎﺭ مام و ﺧﺎﻻﻛﺎﻥ بﻻﺑﻴﺎﻧﻮﻭﻱ ئﻭﻭﻻﻱ
ﭼﺎﻭﺩﻳﺮﻯ ئﻭﻭﻻ منداﻻﻧﻲ دﻛﻼﻛﻲﻥ بﻻ ﻣﺎﻓﻲ ﺧﻼﻳﺎﻧﻲ ﺩﻻﺯﺍﻧﻦ كﻛﻲ بﻻﺷﻲ
مﻳﺮﺍﻧﻲ منداﻻﻛﺎﻥ بﻻ ﺧﻼﻳﺎﻥ ﺑﻴﻼﻥ، ﻫﻪﻧﺪﻛﻲ ﺟﺎﺭ لﻻ ﺭﻛﻼﻳﻲ ﻓﻼﻭ و
ﺧﻼﻻﺗﺎﻧﺪﻧﻼﻭﻭﻭ ﺩﻣﻠﺘﻲ ﺑﻼﺳﻠﺮﺭ بﻻﺷﻲ ميراتﻲ منداﻻﻧﺪﺍ ﺩﻛﻼﮔﺮﻥ، ﻳﺎﻥ
ﺗﻼﻧﺎﺗﻲ ئﻛﻼﮔﻪﺭ ﺧﻼﻻﺗﺎﻧﺪﻥ بﻻ ﺳﻮﻭﺩ ﺑﻠﺘﻲ ﭘﻼﻧﺪﺑﺮﻟﺘﻲ ﺑﻼﺭ ﻫﻪﻛﻜﻲﻻﺷﻲ لﻻ
منداﻻﻛﺎﻥ و ﻧﺎﭼﺎﺭﻳﺎﻥ ﺩﻛﻼﻛﻲﻥ كﻛﻲ ﺩﻣﻠﺘﻲ ﺑﻼﺷﻲ ميراتﻲ ﺧﻼﻳﺎﻥ ﻫﻪﻛﻜﻲﮔﺮﻥ
ئﻛﻼﮔﻪﺭ ﻧﻲ ﺭﻭﻭﺑﻼﻭﻭﻱ ﻻﺩﺍﻥ و ﺩﻻﺭﻛﺮﺩﻥ ﻻﻻ ﻣﺎﻻ و ﺗﻼﻧﺎﺗﻲ ﻫﻪﻛﻜﻲﻻﺷﻲ
ﻛﻮﺷﺘﻨﻴﺶ ﺩﻻﺑﻨﻼﻭﻭﻭ، ﻻﻻ ﺩﺍﺩﮔﺎﻛﺎﻧﻲ ﻛﻮﺭﺩﺳﺘﺎﻧﺪﺍ ﺳﻼﺩﺍﻥ ﺩﻻﺳﻲﻱ ﻻﻻﻡ ﺟﻼﺭﻻ
ﻛﺎﺭﺍﻧﻲ ﻫﻪﻳﻲ، ﺑﻼ ﺳﻼﺭﺩﺍﻧﻜﺮﺩﻧﻲﻛﻲ ﭘﻪﻟﻴﺴﻲ ﻧﻼﻭﺟﻼﻭﺍﻧﺎﻧﻲ ﻛﻮﺭﺩﺳﺘﺎﻥ
ﺳﻼﺩﺍﻥ ﺩﻻﺳﻲﻱ ﻫﻪﻛﻜﻲﻻﺷﻲ و ﺭﺍﻭﻭﺩﻭﻭﺍﻧﻲ منداﻻﻧﻲ بﻻ ﺩﺍﻳﻚ و ﺑﺎﻭﻭﻛﻲ
ﺩﻻﺑﻴﻨﻲﺕ.

ﺑﻼﺭﺍﺳﺘﻲ ئﻣﻲ ﺟﻼﺭﻻ ﻻﻻ ﺳﺘﻣﻲﻣﻲ كﻛﻲ لﻻ منداﻻﻧﻲ ﺩﻻﻛﺮﻟﺘﻲ ﻻﻻ ﻻﻳﻴﻦ ﻛﻼﺳﻲ
ﻧﺰﻳﻜﻲﻛﺎﻧﻲﻭﻭﻭ ﺑﻼ ﻫﻮﻭﻱ ﭼﺎﻭﺗﻠﻪﺑﻲﻥ لﻻ بﻻﺷﻲ ميراتﻲﻛﺎﻧﻴﺎﻥ ﻧﻛﻲ ﺗﻼﻧﻪﺎ
ﺳﺘﻣﻲﻣﻲﻛﻲ ﺩﺍﺭﺍﻳﻴﻲ، ﺑﻼﻛﻮ ﺳﺘﻣﻲﻣﻲﻛﻲ ﺩﻻﺭﻭﻭﻧﻲ و ئﻻﺧﻼﻗﻴﻲ، ﭼﻮﻧﻜﻲ ﺯﻻﺭ
ﺟﺎﺭ منداﻻﻛﺎﻥ ﺑﻼﺗﺎﻳﺒﻲﺗﻲ منداﻻﻱ گﻻﻭﺭﻻ ﻫﻪﻣﻠﺘﻲ ﺩﻛﻛﺎت ﺳﺘﻣﻲﻣﻲ لﻻ
ﺩﻻﻛﺮﻟﺘﻲ ﺑﻼﻣﻲ ﻻﻻﺑﻼﺭ ﺑﻼ ﺩﻻﺳﻼﺗﻲ ﻫﻴﭽﻲ ﭘﻼﻧﺎﻛﺮﻟﺘﻲ. ﺗﻮﻭﺷﻲ ﺩﻻﻳﺎﻥ
ﮔﺮﻓﺘﻲ ﺩﻻﺭﻭﻭﻧﻲ ﺩﻻﺑﻠﺘﻲ، ﺑﻼﻫﻲ ﻧﻼﺑﻮﻭﻧﻲ ﺳﺰﺍﻱ ﮔﻮﻧﺠﺎﻭ و ﻧﻼﮔﻲﺷﺘﻦ ﺑﻼ
ﭼﺎﻭﺩﻻﺭﻯ ﻓﻼﺭﻣﻲ، ئﻣﻲ ﺟﻼﺭﻻ ﺳﺘﻣﻲﻣﻲ ﺑﻼ ﺋﺎﺳﺎﻳﻲ ﺗﻼﭘﻼﻭ ﺩﻻﺑﻠﺘﻲ.

ﭼﺎﺭﻻﺳﻼﺭ و ﻻﻻﮔﺎﻛﺎﻧﻲ ﭘﻼﺷﮕﺮﺗﻦ ﻻﻻﻡ ﺩﻳﺎﺭﺩﻻﻳﻲ.

ﺑﻼ ﭘﻼﺷﮕﺮﺗﻦ ﻻﻻ ﺧﻮﺍﺩﻧﻲ ميراتﻲ ئﻻﻭﺍﻧﻲ ﺗﺮ ﺑﻼﺗﺎﻳﺒﻲﺗﻲ منداﻻﻧﻲ،
ﭘﻼﻭﻳﺴﺘﻲ ﻫﻪﻣﻮﻭ ﻛﻼﺳﻲﻛﻲ تا ﻻﻻ ﺯﻳﺎﻧﺪﺍﻣﺎﻭﻭ ﺳﺎﻣﺎﻧﻲ ﺧﻼﻱ ﺑﻼ ﻧﻮﻭﺳﺮﺍ و ﺑﻼ
ﻓﻼﺭﻣﻲ ﺩﺍﺑﻼﺷﻲ ﺑﻛﺎت و ﻻﻱ ﭘﺎﺭﻻﺯﻻﺭ و ﺩﻻﺳﺘﻲﻱ ﻳﺎﺳﺎﻳﻲ ﺑﻼ ﻧﻮﻭﺳﺮﺍﻭﻭ
ﻫﻪﻛﻜﻲﻛﻲﺭﻟﺘﻲ. ئﻣﻲ ﺩﻻﺑﻠﺘﻲ ﻫﻮﻭﻱ ﭘﺎﺭﺍﺳﺘﻨﻲ ﻣﺎﻓﻲ ئﻻﻧﺪﺍﻣﺎﻧﻲ ﺧﻼﻳﺎﻥ و ﺑﻼ

تایب تتر مافی منداکان و ئافر تان. هروها گرنگ حکومت و دادگاکان به ئرکی خیان هستن و یاسای پاراستنی مبرات به شوو یکی کارا جیب جیب بکن. چاودری فرومی له داب شکردنی مبرات بکن، رگری بکرت له ستم و فروف له کاتی داب شکردنی میراتدا به تایب ت مافی ژنان و منداکان پار لراو بهت.

نووسینی: رهه ن یاسین ح م د ئ مین

19/10/2024

ک ت و ا ن : نیچ ناسی و چ نی تی گوتن وی نیچ . ک ک ب . ئازاد ح م

وانی پانز ه می زنجیر ک ری ((پویستمان به فربوونی نیچ ی))، ک به هاوبشی لگ (گلری ئارام) سازد کرت، ک ت و ا ن ی خول فلسه فی ک ی و ئم دوو ت و ر ی ش ل خ د گرت:

1/ نیچ ناسی 2/ چ نی تی گوتن وی نیچ

کات : پنج شمم 23/10/2025 ، 6 ی ئوار

شون: گلری ئارام: ع قاری، دوو ک کان خوار ئ من سور ک.

